

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/155/2020
Identifikačné číslo spisu: 7815209592
Dátum vydania rozhodnutia: 17.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7815209592.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa L. B., bývajúceho v Š., M. E.. G. Č.. XXX, zastúpeného JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom so sídlom v Rožňave, na ul. Cyrila a Metoda č. 4, proti manželke M. B., bývajúcej v U. Č.. X, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Szárszoi s. r. o., so sídlom v Michalovciach, na ul. Štefánikovej č. 8, v ktorej mene koná advokát, konateľ JUDr. Peter Szárszoi, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej M. B., nar. X. P. XXXX, bývajúcej u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, ktorá právna vec bola vedená na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 7P/310/2015, o dovolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2019 sp. zn. 7CoP/23/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. októbra 2018 č. k. 7P/310/2015-489 (I.) rozviedol manželstvo účastníkov, (II.) maloletú dcéru účastníkov zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, (III.) uložil otcovi maloletej prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 130 eur, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred, (IV.) určil právo otca stýkať sa s maloletou na čas po rozvode tak, že otec má právo stýkať sa s maloletou - každý druhý víkend v sobotu od 13.00 hod. kedy si maloletú prevezme od matky, do 15.00 hod. kedy maloletú matke odovzdá, - styky otca s maloletou dcérou sa budú realizovať v Obchodnom centre I., F. I. I. B., T. W. XXX/XX F. L., - matka bude povinná maloletú na styky s otcom riadne pripraviť a odovzdať a prevziať od otca v stanovený čas a na stanovenom mieste a bude mať právo byť prítomná počas stykov otca s maloletou dcérou, (V.) návrh manžela v ostatnej časti zamietol, (VI.) zaviazal manžela uhradiť polovicu nákladov za znalecké dokazovanie v sume 292,10 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet tunajšieho súdu s tým, že druhú polovicu nákladov za znalecké dokazovanie v sume 292,10 eur bude hradiť štát, (VII.)

vysslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia dieťaťa spolu nežijú, sú medzi nimi narušené vzťahy a vplývajú negatívne na maloletú dcéru. Vzhľadom na útlý vek maloletej a jej zdravotný stav si vyžaduje starostlivosť zo strany matky, ktorá je na dobrej úrovni. Preto jej súd maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti a návrh otca aby bolo zverené dieťa do jeho starostlivosti, resp. striedavej starostlivosti rodičov zamietol. Pri vylúčení striedavej starostlivosti vychádzal aj zo vzdialenosti bydlísk rodičov. Pri určení styku otca s maloletou dcérou súd prihliadol na skutočnosť, že rodičia sa nedokázali dohodnúť na stykoch otca s maloletou dcérou, ani po psychologickom poradenstve rodičov styky neprebiehajú pravidelne a v poslednej dobe sa otec s maloletou takmer nestýka. Mal za to, že v samotnom záujme maloletej musia zo začiatku styky prebiehať pravidelne, ale iba v prítomnosti matky, s cieľom aby sa vzťah medzi otcom a dieťaťom vytvoril a nadviazala sa medzi nimi citová väzba, aká má byť citová väzba medzi rodičmi a deťmi a rodičia do budúcnosti budú mať možnosť sa dohodnúť na zmene úpravy stykov aj v neprítomnosti matky.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie manžela rozsudkom z 28. mája 2019 sp. zn. 7CoP/23/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze k mal. Natálii a trovách štátu. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, a preto sa s jeho závermi v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Vyhodnotiac odvolacie dôvody, návrhy otca pri zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti a styku otca s maloletou, dospel aj odvolací súd k záveru, že rozhodujúcim hľadiskom pri rozhodovaní o najvhodnejšej forme starostlivosti o maloletú dcéru vzhľadom na rozsiahle dokazovanie, a to aj znaleckým posudkom bol vždy záujem maloletej aj po zohľadnení jej zhoršeného zdravotného stavu, konfliktný vzťah rodičov, fixáciu dieťaťa na matku a jej vek. Pokiaľ otec navrhoval doplnenie znaleckého dokazovania, odvolací súd poukázal na vypočutie znalkyne a jej konštatáciu, že záujem dieťaťa si vyžaduje pomalú rekonštrukciu vzťahu otca s dieťaťom. Pokiaľ otec namieta pri frekvenciách a spôsobe styku najlepši záujem dieťaťa, odvolací súd dal do pozornosti, že maloletá je vo veku 5 rokov, preto je vylúčené skúmanie jej názoru a je najoptimálnejšie postupne meniť frekvenciu a rozsah styku dieťaťa s otcom primerane potrebám dieťaťa. Odvolací súd preto dospel k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, že rozsah upraveného styku je v záujme maloletej a rešpektuje jej aktuálne potreby na styk s otcom a zohľadňuje aj jej zhoršený zdravotný stav v dôsledku čoho je s ňou matka na predĺženej materskej dovolenke.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletej dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., majúc za to, že odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne nevyrovnal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní a nevykonal náležité dokazovanie novým znaleckým posudkom pre prijatie správneho záveru o najlepšom záujme dieťaťa. Vníma preto rozhodnutie súdov za nedostatočne odôvodnené a ako celok nespravodlivé. Súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil vzdialenosť bydliska rodičov dieťaťa, náležite sa nevyrovnal s jeho námietkami týkajúcimi jeho záujmu podieľať sa na výchove a starostlivosti o maloletú. Nesúhlasí s neustálou prítomnosťou matky pri styku, ako otec sa pri takomto rozhodnutí môže cítiť len „bankomatom nie rodičom“.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu ho žiadala ako nedôvodné zamietnuť, kolízny opatrovník sa pridržiava svojich pôvodných vyjadrení.

5. V zmysle § 2 ods. 1 C. m. p. sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C. m. p. neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení C. s. p. pre konanie o dovolaní otca.

6. Po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

8. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (napr. rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

12. Medzi práva strany sporu (účastníka) civilného súdneho konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutie náležite, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p., je odrazom práva strany sporu (účastníka) na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vyrovnáva so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby (návrhu), ako aj so špecifickými námietkami proti nej. Porušením uvedeného práva strany sporu (účastníka konania) na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Podľa § 202 C. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca (navrhovateľ) domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný (iný účastník) a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán (účastníkov), ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil otcom maloletej tvrdenú procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení účastníkov a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa náležite zaoberá so všetkými podstatnými odvolacími námietkami otca týkajúcimi sa jeho potreby upraviť čo najširší styk s dieťaťom a zveriť mu dieťa do

osobnej resp. striedavej starostlivosti. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň je potrebné vziať do úvahy aj rozsiahle odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a tvorí s ním kontinuitu.

14. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

15. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

16. V posudzovanom prípade teda obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Za takú vadu nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. Dovolateľ výhradami k právnym záverom odvolacieho súdu a polemikou s nimi spája svoje presvedčenie, že súdy zasiahli do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 C. s. p.) ale otec v tomto smere nenamieta procesné chyby (nesprávnosti procedúry vedenia konania), ale to, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď primerane R 54/2012 a rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

19. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., zotrval aktuálny judikát R 24/2017. Naostatok najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

20. V danom prípade otec v dovolaní namieta aj nedostatky, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie. Tvrdí, že súdy niektoré z dôkazov nesprávne vyhodnotili a resp. rozhodli bez ich obstarania (nového znaleckého posudku).

21. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonal všetky

navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

22. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že k vade konania § 420 písm. f/ C. s. p. došlo nenáležitým dokazovaním, k tejto námietke dovolací súd uvádza, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu sa ustálila na názore, že nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. (napr. rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Okrem toho odvolací súd náležite vysvetlil v bode 13, že nové znalecké dokazovanie nebolo potrebné vykonať aj vzhľadom na vypočutie znalkyne, ktorá odporučila pomalú rekonštrukciu vzťahu otca s dieťaťom.

23. Z týchto všetkých dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie otca nie je procesne prípustné, a preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 C. m. p. a § 451 ods. 3 C. s. p.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok